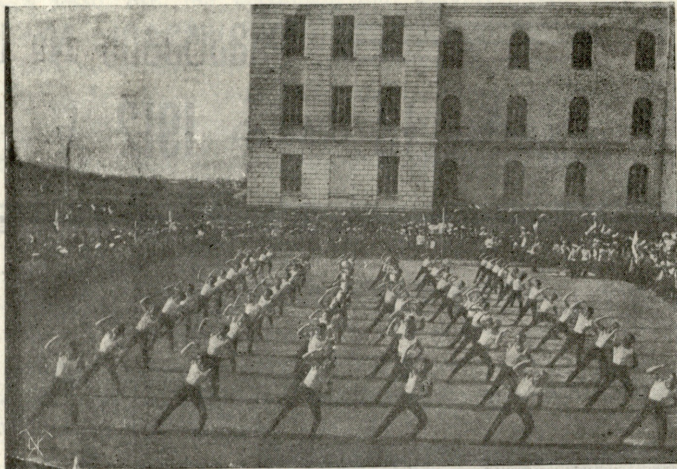
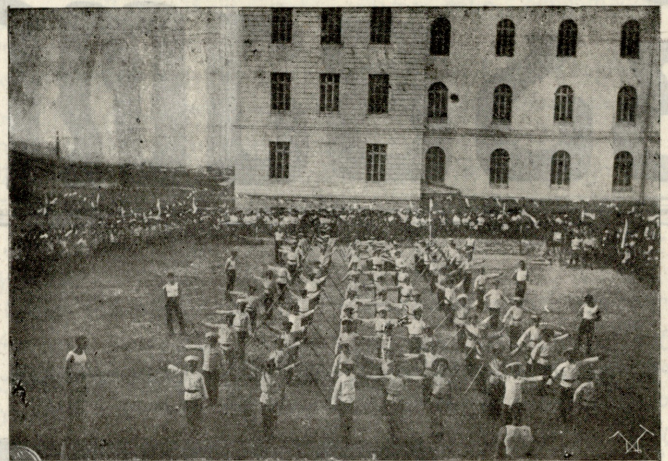

საშინაესო დილა ქართულ გიმნაზიაში 8 მაისს 1912 წ.

თავისუფალი მოძრაობანი უფროს კლასების მოწაფეთა.

ჯოხებით ვარჯიშობა გინნაზიის დაბალკლასის მოწაფეთა.

ქ რ ნ ი ვ ს.

(იაკობ გოგებაშვილს).

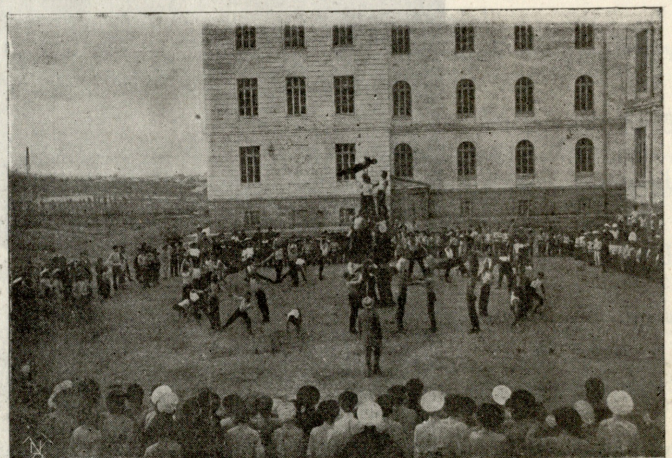
არ შეგვიშინდე, არწივო,
რა დროს სიკვიდილის ჯერია!..
შავს ყორანს ჩახლეჩილის ხმით
რამდენჯერ დაუმღერია,
მაგრამ შენს დიად გულს და თვალს
მკაცრად რომ შეუბღვერია,
გაბრუნებულა, წასულა,
როგორც მაცდური ფერია.

ჯერ ჩონგურს სიმი მთელი აქვს,
ისევ ხმა-ტკბილად წკრიალებს;
სიცოცხლე სასიქადულო
შენს სადღეგრძელოდ ტრიალებს,
მუხა ქვეშ ბურჯაო გიდგია,
ზედ შენი დროშა ფრიალებს
წყარო იძახის „მრავალუს“
და კვლავ მძლავრად ჩქრიალებს...

აბა გაჰხედე შენს შვილებს
შენგან დაზრდილებს გულითა,
ზვიადებს, ამაყ ვაჟკაცებს
სავსეთ სიცოცხლით სრულითა.
სანამდის შემოგცქერაინ
ნატვრით და სიყვარულითა,
ვინ რას დაგაკლებს, ფრთა ლაღო,
გინდაც წამხდარი სულითა...

შვილის-შვილთ ნუგეშიცა ხარ
მათიცა გმართებს ვალები:
სანამ არ გაუმაგრდებათ
გული, მკერდი და ბრჭყალები,
უნდა იცოცხლო, იცოცხლო,
შემოიკრიბო ძალები
დასძლიო დაუძლეველი,
სიკვიდილს დაუდგეს თვალები!..

შ. მღვიმელი.

პ ი რ ა მ ი დ ა

ზოგიერთ მეზობლის აზრით, პეპე მეურმე ყოველ დღე
ღირსი იყო, ენა მოეკრათ ან სანტ-ოფიცოიო*) დროისებუ-
რად გამდნარი ტყვია ჩახეხათ ხახაში: არაფერს არ ერიდებო-
და, არც ადამიანურს, არც ღვთაებრივს. ჟამნის ყველა უბა-
ტიოსნესი სახელი დაზეპირებული ჰქონდა მხოლოდ იმის-
თვის, რომ ელანძნა და ეთრია; დიდ სიამოვნებასა გრძნობ-
და. მოუვიდოდა გული თავის პირუტყვებზე, აიღებდა სახრეს
და ერთ წმიდანს არ გამოსტოვებდა, მოსდგებოდა და უშვე-
რის სიტყვებით ლანძღავდა. ერთის სიტყვით, საშინელება რა-
დაც იყო! მაგრამ ყველაზე უარესი ის იყო, რომ, გამოჩნდე-
ბოდა თუ არა თავისის დიდ-თავა პირუტყვებით, რომელთაც
უფრო გინებით მიერეკებოდა ვიდრე სახრით, შეგროვდებო-
დნენ მთელის უბნის ბავშვები და უგარყვნილესის ყურადღე-
ბით უსმენდნენ და ერთობოდნენ თავის მასწავლებლის უშვე-
რობის დაუშრეტელობით.

მეზობლები, რომელთაც მოსწყინდათ ყოველ წამს ლან-
ძღვა-გინების გაგონება, არ იცოდნენ, როგორ მოეშორები-
ნათ.

მიჰმართეს ბელ-ეტაჟში მცხოვრებ ბებერ ლუნწს, რომე-
ლიც აქირავებდა პეპეზე ურემს, რადგან უკეთესი მოიჯარადრე
ვერ ეპოვნა.

— ყურადღებას ნუ აქცევთ,—უპასუხა მან,—ნუ დაივი-
წყებთ, რომ მეურმეა,—მაგ ხელობისათვის სრულებით არ
არის საჭირო ზრდილობის მეცნიერება. მყრალი ენა აქვს, მა-
რთალია, მაგრამ საქმის კაცია და იჯარის გადახდა ერთ დღეს
არ დაავიანდება. ცოტაოდენი ღმობიერება იქონიეთ, ბატო-
ნებო.

ამ საშინელ კაცის ცოლი ებრალებოდა მთელ უბანს.

— არ გეგონოთ, შემცდარი ბძანდებით,—სიცილით ამბო-
ბდა საწყალი ქალი.—სრულებითაც არ მტანჯავს. უკეთ-
ილესი არსება! ხასიათი აქვს მხოლოდ ეგეთი,—რა ვქ-
ნათ, ღმერთმა არ დაგვაჯილდოვა მორჩილებით. მაგრამ
ადამიანი კი არა ოქროა! ხანდახან ერთ ჰიქას თუ გადაჰკრავს
მოსალონიერებლად, თორემ სხვები რომ სჩადიან, მთელ დღეო-

*) სანტ-ოფიცოიო-წმიდა დაწესებულება—ინკვიზიცია.

ვიხანსა გლასკო იზანიისის ნოველები

ჯოჯოხეთის მახალა

მთელ უბან პასიფიკოში იყო ცნობილი ეს აბეზარი მეურ-
მე; ყველა ქუჩებში ისმოდა მისი ყვირილი და მისი სახრის
საშინელი ტყლაშუნი.

იმ დიდ სახლის მცხოვრებნი, რომლის სარდაფშიაც ის
იღვა, მეტად ცუდის აზრისანი იყვნენ მის შესახებ: მეტად
უწყალო და ენა მყრალი ადამიანი!.. იტყვიან კიდე, ვითომც
პოლიცია იპყრობდეს იმათ, ვინც ქუჩაში ილანძღება!..

წვერილ კრედიტის ამხანაგობა ქაზეთში.

გურჯაანის წვერილ კრედიტის ამხანაგობის წვერი და დამსწრე გლეხაკობა, გამგეობის შენობის კურთხევის დღეს. (იხილეთ დღევანდელი გაზეთი).

გურჯაანის წვერილ კრედიტის ამხანაგობის გამგეობა და შემმოწმებელი საბჭო. (იხილეთ დღევანდელი გაზეთი).

ბით რომ დუქანში დახლის წინ დგანან, არაფერს ამის მსგავს არასოდეს არ იკადრებს. რასაც მოულოდბს შინ მოაქვს, თავისთვის ერთ გროშსაც არ იტოვებს, მიუხედავად იმისა, რომ შვილები არ გვყავს, თუმცა ძლიერ კი უნდა.

ნილა მუქარათა გუდას და ჰყვიროდა: ამოვალ ზემოდ, კისერს მოგიგრებთ ყველას და სახლს ცეცხლს წაგუკიდებო; საკმარისი იყო, ზემო აივნიდან ოთხი წვეთი დაცემულიყო ეზოს იმ ნაწილში, რომელიც მას ეკუთვნოდა, უშვერი პირი იმ წამსვე წამოისვროდა საბრალო, გათახსირებულ წმიდანების მთელ გროვას და თან მოაყოლებდა საშინელ წინასწარმეტყველებას, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ყველაფერი რიგზე დადგება და საწყალი ხალხი ზემოდ ავა და თავის შესაფერ ადგილს დაიჭერსო.

მაგრამ საწყალ ქალს ვერაფერ ვერ დაერწმუნებინა, რომ მისი პეპე კეთილი ადამიანი იყო. მისი დანახვაც საკმარისი იყო: რა სახე ჰქონდა! სატუსალოშიაც ვერ ნახავდით ისეთს! ღონიერი, ტანად ოთხკუთხი, ტყის მხეცივით ბნჯგვლიანი, სპილენძის-ფერ ოღრო-ჩოღრო სახისა, ჩასისხლიანებულის თვალეებით და გაქვლეტილის და დაკენკილის ცხვირით—საშინელება რამ იყო. ცხვირიდან და ყურებდან კონა-კონა იყურებოდა ბალანი, თითქო ტვინის მაგიერ ზღარბი ედო თავში და მას გამოეყო ბურძგები.

მაგრამ მისი სიძულვილი ვრცელდებოდა მხოლოდ დიდებზე, იმათზე, ვისაც მისი ეშინოდა, თორემ მეზობლის ვინმე პატარა ბავშვს რომ გაეფლო მას ახლო, კაცი ქამიას მთქნარების მსგავსის ღიმილით დაუხვდებოდა და სცდილობდა თავისის კორძიან ხელით მიეაღერსნა.

პატივსაც რომ არავის სცემდა! „პატივცემულებო“,—ამ სიტყვით თავის ჯორებს თუ მიჰპართავდა, რომელნიც საზრდოს შოვნაში ჰშველოდნენ. თავისუფალ დროს კი ჩამოჯდებოდა ერდოზე დიდის გაჭირვებით, მარცვალ-მარცვალ, კითხულობდა მაღალის ხმით, რომელიც უკანასკნელ სართულშიაც კი ისმოდა, საყვარელ გაზეთებს, ამ უსაძაგლეს ფურცლებს, რომელთაც ზოგიერთი სენიორი ისეთის შიშით გადმოჰყურებდა, თითქო ასაფეთქებელი რამ ყოფილიყოს.

მისის ცხოვრების საგანი თითქოს ის იყო, რომ მოსვენება არავისთვის მიეცა; შეუკურთხებლად არ გაატარებდა არც საწყალ ლოკას*), მატანტალა კატას, რომელიც საქურდლად ყველა უბანში დაძვრებოდა, მაგრამ ყველა უთმენდა, რადგან მისის წყალობით თავის სინსილა გაწყვეტილიყო.

ეს ადამიანი, რომელსაც ისე სწყუროდა ცვლილება, რომელიც ოცნებობდა შურის ძიებას, დიდს შურისძიებას, თითონ,—აბა, დახეთ ბედის ახირებულ დაცინვას,—სცხოვრობდა პასიფიკოს*) უბანში.

ამ უსახლკაროთა თეთრ ბეწვა წარმოჰადგენელმა კნუტები დაჰყარა ჯოჯოხეთის მაშხალას ეზოში.

სულ ცოტა რავეზე რომ წალაპარაკებოდა მისი ცოლი რომელსამე მდგმურის მოსამსახურეს, გაბრაზდებოდა, მოხს-

ყური უნდა გეგდოთ მეურმისათვის:
—ბოსელია განა ჩემი ეზო, რომ გარშემო მხეცობა მოდის და თავისის წირპლიანის შვილებით ჰბილწავს?
და თუ გაჯავრდა, ტლაშ! ჰკრავს ფეხს და ლოკას კნუტებიანად კედელს მიახლის.

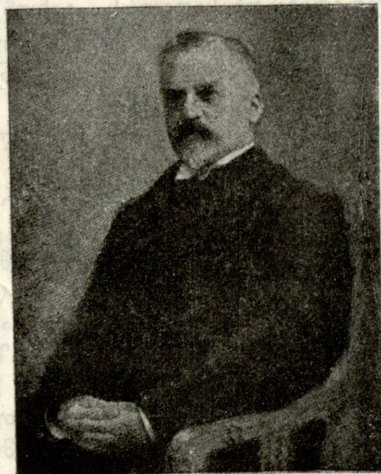
მაგრამ ჯოჯოხეთის მაშხალა მხოლოდ დემზადება ასე საშინლად ფეხის კვრას და დღეში ათასჯერ იმეორებს ამ მუქა-

ლენის აზგების გამო.

ავგუსტ სტრინდბერგი,

შვეციელი მწერალი, რომელიც გარდაიცვალა 2 მაისს. აქ დახატულია მისი ქანდაკება ერტელის მიერ გამოკვეთილი.

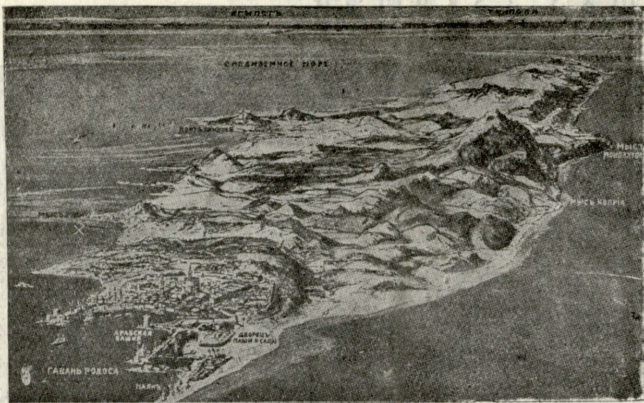

სახელმწიფო საბჭოს წვერი სენატორი ს. ს. მანუხინი, რომელიც ლენსი მომზდარ ამბების გამოასაძიებლად დაინიშნა.

*) მშვიდობიანი.

*) ლოკა—გიფი.

რსმალეთ-იტალიის ომი.

იტალიელთა მიერ დაპყრობილი კუნძული როდოსი.

რას, კატის ოჯახი კი მშვენივრად სცხოვრობდა თავის კუთხეში და პატარა შავ და ოქროს ბეწვიანი ცისფერ, ცეცხლსავით ბრწყინვალე თვალებიანი მუქარაზე უბასუხებდნენ მხოლოდ „მიაუ, მიაუს“, თითქო დასცინოდნენო.

მშვენიერი ზაფხულია. სამუშაო თითქმის არავითარი. ჯოჯოხეთური სიცხეა.

პეპე ცუდ გუნებაზე იყო. გულში სიბრაზის ქვაბი უღელდა და მისი ომხივარი—წყევლა-კრულვა—პირიდან არა სტდილდებოდა.

შედლებული ხალხი შორს იყო, იქ, თავის ბიარცებში და სანსებასტიანებში*), სადაც ტანს იგრილებენ ზღვის წყალში, მაშინ როდესაც ის აქ თავისსავე წვენი იხარშება. ხალხი წავიდა მადრიდიდან და სამუშაო თითქმის არ მოიპოვება. ორი დღეა ურემი არ შეუბამს, საქმე თუ ასე წავიდა, თავ-კულიანად შესქამს თავის „პატივცემულებს, ანა და თავლის ჩიტებს, როგორც ეძახოდა ლოკას და მის ოჯახობას.

ავგისტო იყო. ერთხელ დილის თერთმეტ საათზე სადგურზე უნდა წასულიყო ავეჯის წამოსაღებად.

დარი იდგა, მაგრამ რა დარი! ცაზე ღრუბლის ნსახიცი არა სჩანდა, მზის სხივები ცეცხლს ისრებსავით ესობოდა ყველაფერს გარშემო და ლამის ქუჩის ქვაფენილი გაედნო.

— აბა, აბა, თქვენი ჭირიმიე!.. შენ რა გინდა, ლოკა?

გარეკა ჯორები და მიუახლოვდა თეთრ კატას, რომელიც საცოდავად კნაოდა და კინაღამ ეტლს უვარდებოდა ქვეშ.

— რა გინდა, წყეულო? გასწი, თორემ გაგკულებს.

და განსაცდელში ჩავარდნილის გადასარჩენად და კეთილ საქმის ჩასადენად ისეთი გადაუჭირა კატას სახრე, რომ საბრალო განზე გადახტა, მიიკუნტა კუთხეში და ტკივილისაგან აკნავლდა.

სწორედ რომ კარგი სამუშაო დროა! ყველაფერი, რაც კი მოხვდებოდა თვალში, აბრაზებდა; მიწას აღმული ასდიოდა, პაერი გახურებული იყო, თითქო მთელ მადრიდს ცეცხლი მოჰკიდებოდა, მტვერი ცეცხლსავით ცხელი იყო. ენა და ყელი სრულებით გაუშრა; სიცხისაგან გაგიჟებული ბუზები გარშემო ეხვევოდნენ, ცხვირში უძერებოდნენ საბრალო ჯორებს, რომელნიც ძლივს ითქვამდნენ სულს.

ჯოჯოხეთის მაშხალა უფრო და უფრო ბრაზდებოდა, რაც უფრო უახლოვდებოდა სადგურს, განუწყვეტლივ ბუტბუტებდა უსაშინელებს სიტყვებს და თანაც მიერეკებოდა ჯორებს, რომელნიც ძლივს-ძლივს მილოდავდნენ თავჩაქინდრულები.

დაწყველილი მზე! უდიდესი სისულელეა ამის გაჩენა. სწორედ ღირსია, რომ განკითხვის დღეს წესი აუგონ, ვითარცა ღარიბთა მტერს: ზამთარში დიდხნობით იმალება, რომ მუშა კაცს ხელები დაუდუნდეს, რომ შენობიდან გადმოვარდეს, ან ეტლს ქვეშ მოჰყვეს; ესლა, ზაფხულში, კი არა გნებავთ! ალია, ალზე უარესი, რომ მადრიდში დარჩენილი ღარიბი ხალხი იწვებოდეს, როგორც წიწილა შამფურზე. ფარი-სეველი! იმათ კი არ აწუხებს, ვინც აგარაკებში ბანდებიან...

გაახსენდა ის სამი ანდალუსელი გლეხი, მინდორში რომ წვეთი დაეცათ.—ეს ამბავი ერთ-ერთ გაზეთში წაიკითხა,—სინჯა მზისათვის თვალი გაესწორებინა და მუშტით დაემუქრა. მკვლელი!.. ჩამორჩენილი!.. ვაი რომ განკითხვის დღეს ცოტა უფრო ქვეით არ იქნები.

*) ბიარიცი სანსებასტიანი ზღვის პირად მდებარე სააგარაკო მდებარე სააგარაკო ქალაქები; პირელი—საფრანგეთისა, მეორე—ისპანიისა. მეტად ძვირი—საცხოვრებლად.

ბარგის საწყობთან რომ მივიდა, შეჩერდა, მოინახლა ქუდი, შეიშრო სახეზე ოფლი, მიდგა ჩრდილში და გახედა გზას, რომელიც ეხლახან გამოიარა. გახურებულ საკირეს გვიანდა სწორედ. შიშით ჰფიქრობდა, რომ ამავე გზით უნდა დაბრუნებულიყო, მზის გახურებულ სხივებ ქვეშ, რომელნიც გამდნარ ტყვიასავით ეცემოდნენ თავზე. აქედან მის სახლამდის არ იყო დიდი მანძილი, მაგრამ მაინც არ წავიდოდა, თუნდაც ეთქვით, რომ შინ პაპის ელჩი გელისო—სადწახვალ ასეთ პაპანაქება სიცხეში!.. თვით უფროს ძიება რომ ვლიდეს ამ გზით, მაშინაც დაფიქრდებოდა ამ სიცხეში გაყოლას.

— აბა! რა დროს ეგებებია, დროა მუშაობას შეუდგე!

ეტლ ქვეშ ჩამოკიდებულ ყუთის თავი ასწია თოკების ამოსაღებად. ხელს რბილი აბრეშუმის მსგავსი რალაც მოჰყვა რალაც ფართხალობდა. ჯოჯოხეთის მაშხალამ იგრძნო, რომ რალამაც დაიქყავლა.

წავლო ხელი და ამოათრია პატარა კატის კნუტი; საბრალოს გაეშალა თათები, ამოეძუებინა პატარა კუდი, კანკალებდა შიშისაგან და ძლივ გასაგონად წრიბინებდა საცოდავად „მიაუ, მიაუ“-ს, თითქო მებრალვებს თხოულობსო.

მაშ ლოკამ არ იკმარა მისი ეზო, ეტლსაც დაეპატრონა და თავისი შთამომავლობა ამ ყუთში დააბინავა, აქ მოუწინაა გრილი ადგილი! ეს ადამიანის სახლგარს გადადის... დაატანა ხელი ხუთსავე კნუტს და ყველა ერთად მიწაზე დაჰყარა ი ეხლავე გასკყლეთს ყველას ფეხით. აკი დაიფიცა და კიდევ ასარულებს; რა უშლის, რა? აი, ეხლავე გასსერს ამ წყეულ კნუტებს.

და წყევლა-კრულვით, ამოილო ხელსახოცი, გაშალა, ჩალო შიგ მატყლის მსგავსი ჩხავანა არსებანი, გასკვნა ირიბად ხელსახოცი, დაატანა ხელი და სირბილით გაუდგადა გზას; ეტლი კი დასტოვა.

მირბოდა, რაც შეეძლო, ამ გახურებულ გზაზე თავჩაღუნული, რომ როგორმე მორიდებოდა მზეს, ქშენით მირბოდა სწორედ იმ გზით, რომელითაც ამ რამდენისამე წუთის წინად არ წავიდოდა, თვით პაპის შიკრიკსაც რომ დაებარებინა.

რალაც საშინელ რასმე აპირებდა. სიბოროტე უორკეცებდა ძალას, იქნება იმისთვის უნდოდა უფრო მალა ასვლა, რომ იქიდან გადმოეგდო საცოდავი კნუტები.

სახლისაკენ გაეშურა. კარებში დაუხვდა ლოკა, რომელიც სიხურულისაგან ხტოდა და სუნავდა გაბუშტულ ხელსახოცს, რომელშიაც ფართხალობდნენ ცოცხალი პატარა კნუტები.

— აჰა, მოგიყვანე, შე საძაგელო!—ძლივს მოითქვა სული სიცხითა და სირბილილით მოქანცულმა,—აჰა შენი კნუტები. ეხლა, ჯანი გაგვარდნია, მიპატიებია, რადგან პირუტყვი ხარ და არ იცი, ვინ არის პეპე-მეურმე. მეორეჯელ კი... აი იმ კედელს მივანარცხებ.

ჯოჯოხეთის მაშხალა, რომელიც ორ სიტყვას ვერ იტყოდა შეუგინებლად, მიბრუნდა და დაეშვა ქვეით, ეტლისაკენ; გზა-და-გზა სწყევლიდა მზეს, ამ მტერს საწყალი ხალხის თუმცა სიცხეს უფრო და უფრო უმატებდა, მაგრამ საწყალ ჯოჯოხეთის მაშხალას რალაც უამებდა გულს.

ივ. ზურაბიშვილი.

პირველ სათათბიროს ნადებუტატაროა სადილი.

პირველ სათათბიროს ნადებუტატარნი ყოველ-წლივ 27 აპრილს ჰმართავენ ხოლმე სადილს. პროფ. აქ გრედესკული მისალოც დებუშებსა ჰკითხულობს.

- 1. ი. ვ. ყილკინი; 2. მ. ი. ლიტვინოვი; 3. ვ. კ. ფედოროვსკი; 4. მ. დ. კუტომანოვი; 5. ვ. დ. კუზმინ-კარავაივი; 6. პროფ. ნ. ი. კარევი; 7. ნ. ა. ბოროდინი; 8. ფ. დ. კრიუკოვი; 9. ვ. ა. ხარლამოვი; 10. ვ. ე. სტროგანოვი; 11. ჰ. დ. შჩეკინი; 12. კ. ლ. ბარდუი; 13. ა. დ. შჩიპინი; 14. ა. ა. საველევი; 15. ფ. ი. ივანიცი; 16. ლ. მ. ბრამსონი; 17. პროფ. გრედესკული; 18. ექ. ნ. ა. კოლპაკოვი; 19. მ. ი. ოსტროვოვსკი; 20. გ. ვ. გუტოანი; 21. კ. პ. გელლატი; 22. ნ. ი. კაცუნსონი. 23. ა. ი. პარჩევსკი; 24. პროფ. ლ. ი. პეტრაჟინსკი; 25. პროფ. ა. ს. ლომოშკოვი; 26. პ. ა. ბისტროვი; 27. მ. ი. შეფტელი; 28. ა. ა. სვეჩინი; 29. ვ. დ. ნაბუკოვი; 30. მ. ა. სტახოვიჩი; 31. ე. ი. კედრონი; 32. დ. დ. პროტოპოვოვი; 33. ს. მ. ბარატაევი; 34. თ. დ. ი. ს. გარუსევიჩი; 35. ზ. გ. ფრენკელი.